

Sygn. akt I CSK 53/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Stowarzyszenia na Rzecz Ochrony Praw Konsumentów
i Obywateli w B.

przeciwko A. W.S.A. w W.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 stycznia 2015 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 6 lutego 2013 r.,

**uchyła zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania
i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z dnia 30 maja 2012 r. - uwzględniając powództwo Stowarzyszenia Ochrony Praw Konsumentów i Obywateli w B. przeciwko „A. W.” spółce akcyjnej w W. – uznał za niedozwolone i zabronił pozwanej wykorzystywania w „Zasadach korzystania ze strony internetowej [...]” postanowień wzorca umowy o treści: „A. W.S.A. nie ponosi odpowiedzialności za nieprawidłowe działanie niniejszej strony internetowej oraz za przerwy w dostępie do niej”.

Sąd Okręgowy wskazał, że kwestionowany w pozwie zapis dotyczy umów o świadczenie usług drogą elektroniczną, których przedmiotem jest dostarczenie informacji na temat pozwanej i jej produktów. Między osobą korzystającą ze strony internetowej w celu uzyskania informacji a pozwaną dochodzi do nawiązania stosunku prawnego. „Zasady korzystania ze strony internetowej” są wzorcem umowy o dostarczenie tych informacji. Pozwana powinna zapewnić bezawaryjne działanie swojej strony i jej dostępność *on-line*. Wyłączenie odpowiedzialności pozwanej jest niedopuszczalne, gdyż narusza prawa konsumentów; kształtuje stosunek prawny w sposób nierównorzędny, sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco niekorzystny dla konsumenta.

Wyrok powyższy zaskarżyła apelacją pozwana.

Po wniesieniu apelacji, powód pismem procesowym z dnia 17 grudnia 2012 r. cofnął pozew i oświadczył, że zrzeka się roszczenia.

Sąd Apelacyjny wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną oddalił apelację pozwanej. Wskazał, że w sprawie z powództwa o uznanie postanowień wzorca umowy z niedozwolone cofnięcie pozwu jest niedopuszczalne. Pozew ten ma na celu ochronę szeroko pojętych interesów konsumenta, a nie tylko interesów powoda. Wyrok uwzględniający powództwo w tego typu sprawach korzysta z rozszerzonej prawomocności materialnej (art. 479⁴³ k.p.c.); nie może zostać wydany tylko na podstawie uznania powództwa; niedopuszczalne jest również zawarcie ugody (art. 479³¹ k.p.c.).

Odnosząc się do zarzutów apelacyjnych, w pełni podzielił ocenę noty prawnej zatytułowanej „Zasady korzystania ze strony internetowej [...]” jako niedozwolonego wzorca umowy.

W skardze kasacyjnej, opartej na obu podstawach określonych w art. 398³ § 1 k.p.c., pozwana zarzuciła naruszenie art. 479⁴¹ w związku z art. 479⁴³ k.p.c. przez ich błędne zastosowanie i przyjęcie, że stanowią one podstawę do uznania cofnięcia pozwu za niedopuszczalne; powołując się na art. 380 w związku z art. 389²¹ k.p.c., wniosła o rozpoznanie postanowienia Sądu Apelacyjnego uznającego cofnięcie powództwa za niedopuszczalne.

Z ostrożności procesowej - na wypadek uznania, że ocena niedopuszczalności cofnięcia pozwu została dokonana na podstawie art. 203 § 4 k.p.c. - pozwana podniosła zarzut naruszenia tego przepisu przez jego niewłaściwe zastosowanie.

Według skarżącej, Sąd Apelacyjny naruszył również art. 386 § 3 w związku z art. 355 k.p.c. przez zaniechanie uchylenia zaskarżonego wyroku i umorzenia postępowania w sprawie.

Podstawę kasacyjną naruszenia prawa materialnego skarżąca wypełniła zarzutami naruszenia art. 385¹ § 1 i 3 k.c. w związku z art. 2 ust. 4 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz art. 385¹ § 1 w związku z art. 385³ pkt 2 k.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie.

Powołując się na tak ujęte podstawy kasacyjne, pozwana wniosła o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i umorzenie postępowania, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania albo wydanie orzeczenia co do istoty sprawy, tj. uwzględnienie apelacji i oddalenie powództwa w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy rozpoznać zarzuty podniesione w ramach podstawy kasacyjnej naruszenia przepisów postępowania. Zarzuty te skierowane zostały przeciwko ocenie skuteczności cofnięcia pozwu, dokonanej przez Sąd

Apelacyjny. Dopiero więc uznanie tej oceny za prawidłową otwiera drogę do rozważenia zarzutów naruszenia prawa materialnego.

Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, że w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, służących ochronie szeroko pojętych interesów konsumentów, cofnięcie pozwu jest w ogóle niedopuszczalne. Odwołał się przy tym do treści art. 379⁴³ k.p.c., określającego rozszerzoną prawomocność materialną wyroku uwzględniającego powództwo w takiej sprawie oraz art. 479⁴¹ k.p.c., wyłączającego możliwość oparcia wyroku na uznaniu powództwa a także zawarcia przez strony ugody. Trafnie zarzuciła skarżąca, że zapatrywanie to nie może być uznane za trafne.

Cofnięcie pozwu jest wyrazem uprawnienia powoda do rezygnacji z kontynuowania postępowania zainicjowanego wniesionym przez niego pozwem. Cofając pozew, powód odstępuje od żądanie udzielenia mu ochrony prawnej na podstawie okoliczności określonych w pozwie; dokonuje więc czynności dyspozytywnej odpowiadającej swoim charakterem wniesieniu pozwu. Czynność ta może być dokonana w toku całego postępowania aż do uprawomocnienia się wyroku (art. 203 § 1 i art. 332 § 2 k.p.c.) i jest - w zasadzie – wiążąca dla sądu. Sąd może uznać ją za niedopuszczalną tylko w ściśle określonych przypadkach - w razie stwierdzenia na podstawie okoliczności sprawy, że jest ona sprzeczna z prawem, zasadami współżycia społecznego albo ma na celu obejście prawa (art. 203 § 4 k.p.c.). Odstępstwo od tej reguły, polegające na wprowadzeniu dalszej przesłanki uznania cofnięcia pozwu za niedopuszczane, przewidziane zostało w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (art. 469 k.p.c.).

Przepisy regulujące postępowanie odrębne w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone nie zawierają unormowań szczególnych ograniczających lub wyłączających uprawnienie powoda do cofnięcia pozwu. Do czynności tej - wbrew odmiennemu zapatrywaniu Sądu Apelacyjnego - nie odnoszą się w żaden sposób ani art. 479⁴³, ani art. 479⁴¹ k.p.c. Przepisy te nie stanowią zatem właściwej płaszczyzny do oceny dopuszczalności cofnięcia pozwu w sprawie niniejszej, co nie pozwala odeprzeć zarzutu ich naruszenia.

Przed dokonaniem prawidłowej oceny skuteczności cofnięcia pozwu, uwzględniającej wskazane wyżej zasady ogólne, bezprzedmiotowe jest - jak już wspomniano - odnoszenie się do pozostałych zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej.

Z tych względów Sąd najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.